INNKALLING TIL ÅRSMØTE I KiO

Fredag den 17. februar kl. 10.00, hos Yara, Oslo

Program:

Fra kl 10.00 Kaffe

Kl 10.30-11.30 **Yara – gjødselsesongen 2012 og framtidig gjødselmarked**
v/ Knut Røed, Markedsdirektør i Yara Norge

«Økt norsk kornproduksjon»
Orientering om samarbeidsprosjektet
v/ Anders Rognlien

Kl 11.30-12.15 Lunsj

Kl 12.30 **Framtidig norsk kornproduksjon – sett i lys av Landbruksmeldinga**
v/ statssekretær Harald O. Buttedahl og Ole Nikolai Skulberg, Norske Felleskjøp

Pause kort pause mellom fagdelen og årsmøtet

Kl 14.00 Årsmøte

KiO er ikke part i jordbruksoppgjøret, der rammene for næringen forhandles. KiO har tatt rollen som ”vaktbikkje” for kornbondens interesser. Hva synes du om jobben som er gjort i forkant av jordbruksforhandlingene i 2011? Eller har du meninger om hvordan KiO drives for øvrig, eller hva som mangler av aktivitet og engasjement?

Kom på årsmøtet – med ros eller ris!

Vel møtt!

Styret i KiO

Saksliste:

1. Godkjenning av innkallingen
2. Valg av møteleder
3. Valg av to medlemmer til å skrive under protokollen
4. Årsmelding, regnskap og budsjett
5. Innkomne forslag/innstillinger til årsmøtet fra styret
6. Kontingent
7. Valg:
   - Leder for ett år
   - 2 styremedlemmer for 2 år
   - 3 varamedlemmer til styret for 1 år
   - Revisor
   - Ett nytt medlem til valgkomiteen
8. Fastsettelse av honorar
9. Forslag til arbeidsprogram

ÅRSMELDING KiO

Styret:
Leder: Leiv Blakstad, Hedmark
Nestleder: Halvor Skåra, Vestfold
Styremedlem: Ivar Skramstad, Hedmark
Styremedlem: Jomar Leira, Sør-Trøndelag
Styremedlem: Kjetil Ruud, Hedmark

Varamedlemmer:
1. vara: Atle Sivert Tærum, Buskerud
2. vara: Kristian Storihle, Hedmark
3. vara: Per Bøhn, Akershus

Revisor: Sigmund Tollersrud, reg. revisor.

Valgkomite:
Leder: Vidar Segtnan, Nord-Trøndelag
Kjell Berg, Hedmark
Torstein Bjerke, Oppland

Varamedlemmer til valgkomite:
John Lilleborge, Østfold

Antall medlemmer
KiO har 380 medlemmer pr. 31.12.2011

"På Kornet"
Det er utgitt 1 medlemsblad i perioden:
1/2011 utgitt april

Møteoversikt
28.01 Kornkonferansen, Oslo
11.02 Årsmøte
04.03 Møte med Norges Bondelag
17.03 Styremøte
22.03 Møte med LMD
22.03 Møte med NBSL
02.11 Møte med Forum Gris, Rogaland
17.11 Styremøte og møte m. Norske Felleskjøp

Valgkomiteen og årsmøtet klarte ikke å finne ny lederkandidat til KiO. Årsmøtet ga derfor styret og valgkomiteen fullmakt til å jobbe videre med saken. Leiv Blakstad ble forespurt av sekretariatet og takket, etter betenkningstid, ja til å bli leder. Leiv Blakstad ble godkjent av både det resterende styret og valgkomiteen.

Leders kommentar:

Ny Leder - ny måte å se saker på

KiO ga som vanlig sine innspill til jordbruksforhandlingene, hvor vi var opptatt av økonomi i produksjonen. Kornprisen måtte opp og det måtte til en økt prisnedskrivning på det norske kornet. Holdningene til de ulike aktørene skremte meg. Hos en av forhandlingspartene fikk vi beskjed om at det ikke var nødvendig med økning på korn da dette ville bli produsert likevel. Dette er holdninger som KiO ikke kan leve med og kommer til å jobbe aktivt for rette opp. Forhandlingene ble gjennomført og noen vil kanskje si at kornet ble en vinner, men hva hjelper det når vi fortsatt må velge om vi skal ha dekning for eget arbeid eller kapitalen som vi har satt inn i produksjonen. Her er det mye å kjempe for.

Gledelig er det at det nå skal etableres en såkorn-reserve. Dette er noe KiO har kjempet for i mange år.

Etter flere sesonger med underdekning av norsk såvare, og sesongen 2011, vil det ikke gi noen virkning for såvaresituasjonen i 2012. Mange kornprodusenter sliter nå med å få endene til å møtes etter en spesiell

sesong hvor kvalitet på hveten er sterkt redusert og det er arealer som ikke er høstet. Det er feil at kvalitet ikke er med som et kriterium for avlingsskadetrygd! Det er også feil med et tak på hvor stor en slik utbetaling skal være. Styret har dere kornprodusenter, som har erfart disse problemene etter 2011-sesongen i tankene, når vi nå går videre i arbeidet med dette årets krav og andre oppgaver.
Sent i høst kom ny Landbruksmelding en som det har vært ventet på med stor spenning. Det positive er at norske korndyrkere tok utfordringen på 80-90 tallet og økte produksjonen av norsk mathvete slik at myndighetene kan skryte av at vi har en selvforsyningsgrad basert på energi på over 50. Med en befolkningsvekst på 20 % fram til 2030, og et mål om å holde selvforsyningsgraden på over 50 %, sier myndighetene at de ønsker en økning i norsk kornproduksjon på 20 %. Om de får det gjenstår å se. Økonomien og statusen til kornprodusenten må opp. Korn må ikke bare ses på som en kostnad i de kraftforkrevende produksjonene. Vi skaper verdier og er med på å gi grunnlag for et av hovedmålene i landbruksmeldinga: Landbruk over hele Landet.

Leiv Blakstad, leder.

Styrets årsmelding

Styret har i arbeidsåret 2011/2012 hatt 2 styremøter. Telefon og e-post har fortsatt vært viktigste arbeidsform.

Det ble på årsmøtet 2011 vedtatt følgende arbeidsprogram:

1. Arbeide for bedret økonomi i kornproduksjonen
    a. Tollvern, herunder kostnader i omsetningen
    b. Kornpris og prisnedskriving
    c. Inndekning av kapitalkostnader
2. Påvirke partene i jordbruksoppgjøret
3. Bygge allianser
4. Beredskap ift ny WTO-avtale
5. Øke medlemstallet
6. Representere KiO i kornfora
7. Gi ut 2 nummer av På Kornet
8. Synliggjøre KiO i media

Kio er en ren interesseorganisasjon. Inntektene kommer i all hovedsak fra kontingent. Økt medlemstall vil derfor kunne gi økt aktivitet i KIO. Også gjennom 2011 har medlemstallet sunket og er nå nede på et kritisk antall. Styret oppfordrer derfor medlemmene til å snakke kornets sak, og at KiO er viktig for å holde press på partene i jordbruksoppgjøret. Sekretariatet vil bistå med assistanse til de som trenger det i jobben med å verve medlemmer. Styret oppfordrer fortsatt medlemmer til aktiv verving,

Arbeidet i meldingsåret:

• Bedret økonomi / påvirke partene i jordbruksoppgjøret
Arbeidet for å bedre økonomien i kornproduksjonen blir naturlig nok i et reguleringssystem som det norske, i stor grad rettet mot jordbruksoppgjøret. Innspill og krav til forhandlingspartene har derfor vært en svært viktig del av KiO sitt arbeid også i 2011.

Dokumentet med innspill til jordbruksforhandlingene ble presentert for Landbruks- og matdepartementet, forhandlingsutvalget til Norges Bondelag og styreleder og generalsekretær i Norges Bonde- og Småbrukarlag. På forhånd ble kravene diskutert med markedsregulator, Norske Felleskjøp.

Hovedkravet om økt kornpris i form av et inntektsløft på 20 øre/kg utover kostnadsdekning for alle kornarter, var fundert i kravene om redusert inntektsgap målt som lønnsevne pr. time og full kostnadsdekning utenom inntektsrammen. Som tidligere år avviste vi forhandlinger på prosentgrunnlag, fordi dette tåkelegger den reelle inntektsutviklingen.

For øvrig tok kravet igjen opp feilaktig behandling av bondens egenkapitalavkastning både på egen gård og gjennom landbrukssamvirket. Videre reiste vi flere krav tilknyttet tollvernet, endret noteringspunkt for målprisen, nytt tilskudd til grøfting, mv. Hele kravet er tilgjengelig på KiOs hjemmesider.

I debatten opp mot jordbruksoppgjøret ble det sagt fra

mange hold at dette måtte bli et korn-oppgjør. Med en økonomisk akterutseiling over flere år, kombinert med dårlige avlinger i 2010, var derfor optimismen stor. Mens KiOs krav var 20 øre pr kg UTOVER kostnadsdekning, endte jordbruksoppgjøret med:

Arealtilskudd, alle soner:	+ 10 kr/ dekar
Mathvete:	+ 16 øre/ kg
Matrug:	+ 15 øre/kg
Fôrkorn (- havre), erter:	+ 11 øre/ kg
Havre:	+ 8 øre/ kg

(Arealtilskuddet tilsvarer 2,5 øre pr kg v 400 kg/daa)

Prisnedskrivingstilskuddet ble ikke økt denne gangen heller.
KiO er skuffet over forhandlinger som fører til at partene blir enige om at prisøkningene knapt dekker kostnadsøkningene. Budsjettnemnda hadde beregnet disse til å være 18 øre/kg foran årets forhandlinger. KiOs respons i media i etterkant viste derfor med tydelighet vår mening om «kornoppgjøret»:

- Kornet nok en gang stemoderlig behandlet
- Bondelaget har godtatt for stort etterslep – vil ikke kunne hentes inn igjen i 2012
- Forhandlingene har gitt større prisøkning enn det tilbudet signaliserte, men fortsatt dekkes ikke kostnadsøkningene!

• Alliansebygging
Etter mislykket forsøk på å etablere et konkret samarbeid med andre frittstående organisasjoner i 2010, ble det gjort lite på dette området i 2011. Vi mener imidlertid dette bør følges opp videre, ikke minst fordi korn- og kraftfôrpolitikken er sentral i norsk landbrukspolitikk, og god kontakt mellom representanter for kornproduksjon og kraftfôrkrevende produksjoner derfor er svært viktig.

• Ny landbruksmelding
Landbruksmeldinga ble presentert i starten av desember. KiO er fornøyd med målet om å opprettholde sjølforsyningsgraden, med en økende befolkning. For å kunne gjøre dette er matkorn selve nøkkelen: Med en høy andel
KiO var i etterkant representert på informasjonsmøtet Landbruksminister Lars Peder Brekk holdt på Rudshøgda, i Ringsaker, 6. desember. Her var budskapet at vi var fornøyd med målet om å opprettholde sjølforsyningsgraden, men hadde spørsmål rundt den anonyme plassen kornet har fått. To spørsmål ble rettet direkte til statsråden:
1. For å opprettholde sjølforsyningen, slik regjeringen definerer den, trenger vi ikke produsere mer fôrkorn. Hvorfor er meldinga helt taus rundt om ambisjonsnivået for den totale kornproduksjonen?
2. En økning i matkornproduksjonen vil hovedsakelig ta areal fra potensiell fôrkornproduksjon. En samlet produksjonsøkning på 20 % vil da kreve nydyrking i kornområdene. Er statsråden enig i det?

I den påfølgende diskusjonen svarte Brekk at han så ingen forskjell på mat- og fôrkorn, og at han ønsket en økning i samlet norsk kornproduksjon.

Våre forsøk på å komme ut i riksmedia med synspunkter i etterkant av at meldinga kom ut førte ikke fram.

• Synliggjøre KIO gjennom media
KIO har jobbet aktivt med å få plass i media, særlig tilknyttet jordbruksforhandlingene. Redaksjonelle artikler og kommentarer i Nationen står sentralt. Avisa blir lest av mange, både bønder og beslutningstakere i det politiske systemet, slik at å få inn stoff her har vært et hovedmål.

KiO svarte, som eneste kornaktør, på beskyldninger fra Forum Gris, Rogaland, om manglende kvalitetsfokus hos norske fôrkorn- og kraftfôrprodusenter. Dette medførte tilsvar, men det har ikke vært Kios agenda å skape splid mellom ulike produsentgrupper, så diskusjonen i media ble avsluttet der (se neste punkt).

• Representere KiO i kornfora
KiO har vært representert på Kornkonferansen i Oslo i januar og Fagforum korn. I tillegg har styremedlemmer og sekretariat deltatt på ulike lokale og regionale møteplasser der korn er i fokus. Spesielt vil vi trekke fram at styreleder forsvarte norsk kornproduksjon i møte i organisasjonen Forum Gris, Rogaland.

• På Kornet
Medlemsbladet På Kornet er gitt ut 1 gang i 2011. Her ble ikke årsmøtets arbeidsprogram fulgt opp. Innkallingen til årsmøtet er derfor økt i omfang, slik at det også har med fagstoff.
Arbeid fra i høst ble lagt ut på hjemmesida. Noe stoff ble også sendt pr e-post, gjennom året, til de medlemmer vi har mailadressen til.
På Kornet nr 1-2011 ble i hovedsak brukt til å presentere KiOs krav foran jordbruksoppgjøret.
Leserinnlegg sendt ulike aviser, og annet stoff ble sendt pr mail.

Vi oppfordrer medlemmer til å komme med ris/ ros og innspill i videre arbeid med bladet.

Styret takker sekretariatet for arbeidet gjennom nok et arbeidsår.

Leiv Blakstad Halvor Skåra Ivar Skramstad Jomar Leira Kjetil Ruud

Budsjett og regnskap 2011 og budsjett 2012

	2011		2012
DRIFTSINNTEKTER	Budsjett	Regnskap	Budsjett
Annonser	15 000	7 500	15 000
Medlemskontingent	200 000	196 350	200 000
Støttekontingent	15 000	13 000	15 000
Andre inntekter	10 000	-	5 000
Sum driftsinntekter	**240 000**	**216 850**	**235 000**
DRIFTSKOSNTADER			
Medlemsbladet På Kornet	14 000	13 411	20 000
Fagmøter	5 000		5 000
Styrehonnorar	40 000	18 600	40 000
Arbeidsgiveravgift	5 500	2 623	5 500
Revisjonshonnorar	5 500	5 625	6 000
Sekretariatskostnader	110 000	66 000	100 000
Porto	10 000	6 646	10 000
Bilgodtgjørelse	10 000	1 183	5 000
Reisekostnader	3 000	8 886	10 000
Reklamekostnader	5 000	3 012	5 000
Styremøter	2 000	268	2 000
Årsmøte	10 000	9 002	10 000
Bank- og kortgebyr	2 000	1 149	2 000
Annen kostnad	3 000	1 300	3 000
Konstanterte tap på fordringer	10 000	32 325	10 000
Sum driftskostnader	**235 000**	**170 028**	**233 500**
Driftsresultat	**5 000**	**46 822**	**1 500**
Renteinntekter		3 336	
Rentekostnader	-	-	
Årets resultat	**5 000,00**	**50 158**	**1 500**
Balanse			
EIENDELER			
Kundefordringer		7 150	
Sparebanken Hedmark		301 243	
Sum eiendeler		308 393	
EGENKAPTIAL OG GJELD			
Annen egenkapital		-180 313	
Leverandørgjeld		-66 000	
Forskuddstrekk		-9 300	
Skyldig arbeidsgiveravgift		-2 623	
Sum egenkapital og gjeld		-258 236	
Diff. Eiendeler/gjeld og EK		50 158	

KiO – Kornbøndenes Interesseorganisasjon:
www.kio.no kio@kio.no 62 55 02 50

KiOs leder kommenterer Landbruksmeldinga

KiOs leder kommenterer meldinga

Redaksjonen i På Kornet har vært på besøk på Tjerne gård hos KiOs leder, Leiv Blakstad for å høre litt om lederens inntrykk av den nye landbruksmeldinga. Som kornprodusent er målet om produksjonsøkning for å dekke videre befolkningsøkning det mest interessante. Grunnen er at matkornet er essensielt for å nå målet. Da blir det viktig at fôrkornet også fokus også, slik at det blir levelig både i fôrkornområdene og i årene matkvaliteten ikke slår inn, mener lederen.

Hva er ditt førsteinntrykk av meldinga, Leiv?

Førsteinntrykket er at korn var lite omtalt og bare sett på som en kostnad i produksjonen av kraftfôr. Etter å ha gått litt dypere inn i den og hørt på landbruksministeren er jeg litt mere positiv siden han er opptatt av at vi skal opprettholde selvforsyningsgraden i Norge og det vil da bety at kornproduksjonen må økes siden denne er nøkkelen til å opprettholde selvforsyningsgraden. I utgangspunktet er det imidlertid bare matkorn som blir tatt med i regnestykket for selvforsyningen.

(Bildet: Leiv har investert i frittstående silotørker for å tørke bygg og hvete fra 1500 dekar.)

Vil norsk jordbruk generelt være i stand til å nå målet om økt produksjon, som er satt i meldinga – 20 % i løpet av de neste 20 årene?

Virkemiddelbruken vil være avgjørende. Det settes ingen konkrete mål for inntektsutvikling og for volumproduksjon er inntektsmuligheter første og siste bud! Selv på dagens 100%-varer (kjøtt, mjølkeprodukter og egg) vil gode framtidsutsikter gi best mulighet til å investere og få til nødvendig rekruttering, og på den måten kunne opprettholde og øke produksjonen det som kreves.
For å kunne øke kornproduksjonen må det stimuleres til å holde jorda i god hevd slik at det er mulig å ta ut det som ligger som potensiale i sortsutvalget vi har. Det er bekymringsfylt at det ikke har vært avlingsøkning de siste åra. Grøfting og fokus på kalking som er langsiktige tiltak må stimuleres. Stort areal med leiejord er også en utfordring som bidrar negativt til å kunne ta ut det som er potensialet da det her ofte blir tenkt kortsiktig av leietager.

Meldinga nevner 4 overordnede mål for norsk landbruks- og matpolitikk: Matsikkerhet, Landbruk over hele landet, Økt verdiskapning og Bærekraftig landbruk. Kommenter disse målene.

Matsikkerhet hva er det? Er det nok mat av det vi kan produsere her hjemme eller er kvalitet/trygg mat ut fra kriterier vi setter opp her i Norge.
Landbruk over hele landet kan vi si oss enige i det vil være en fordel i samfunnsdebatten, men det er ikke alle steder som vil være levedyktig i framtiden da teknologien og krav til effektivitet skal være med.
Økt verdiskapning - hva er det? Skal kornprodusentene satse på kraftforkrevende husdyrproduksjoner for å foredle sitt eget korn, eller er det bedre at dette gjøres mere sentralt hvor det kan gjøres mer effektivt og med bedre kontroll. Det er heller ikke lett å se for seg en stor grad av hjemmeslakting med alle de krav som finnes til hygienisk behandling. Det må være riktigere at de som gjør denne type foredling videreutvikler foredlinga slik at det kan tas ut en høyere pris.
Bærekraftig landbruk må være et landbruk som gjør at jorda kan brukes i uoverskuelig framtid. Det må også være inntekt nok i næringa slik at nye generasjoner vil drive i framtida.

Konkurransedyktige inntekter er en forutsetning for rekruttering og investeringslyst, heter det i meldinga. Er det mulig å nå konkurransedyktige inntekter fra kornproduksjonen framover?

Næringa må i framtiden ha høy nok inntekt slik at den kan konkurrere med andre næringer om arbeidskraft. Utdannede ungdommer tjener lettere gode penger i fast jobb enn ved å sitte med mye gjeld i egen bedrift som jordbruk er. Når det er usikkerhet rundt inntekt, som det er i jordbruket, kvier mange unge seg for å ta et slikt ansvar. Næringen har selv også et ansvar overfor ungdom med å vise til det som er positivt med å drive med landbruk.
Nye og store maskiner gjør at flere og flere må samarbeide om bruk av maskiner. Når det gjelder korn spesielt er det en utfordring at kornanleggene på

den enkelte gard ofte ikke står i stil med hva moderne treskere kan klare på en dag. Det må på nytt bli nok inntekt i næringa til at det kan gjøres riktige investeringer.
Størrelsen på hva et kornbruk skal være i framtiden er det vanskelig å si noe om, men det er sikkert at flere og flere må drive det som deltidsbruk siden de økonomiske vilkårene tilsier dette sammen med store og effektive maskiner. Da modellbrukene ble etablert var 1 årsverk i korn var ca 400 dekar. Med det som er lagt inn i effektivitetsøkning er det i dag ca 700 dekar. Effektiviseringen vil fortsette fremover. Jorda ligger som kjent under snøen om vinteren slik at det er i sommerhalvåret at kornproduksjonen skjer. Det er derfor behov for deltidshjelp i denne produksjonen, hvis en skal ha hjelp.

Kornsesongen 2011 er historie. Hva er dine vurderinger foran kommende sesongs dyrking og avlinger?

Det har i høst vært behov for noe vedlikehold av grøftesystemer slik at en får vekk vann i grunnen. Håper på en vinter heretter, som kan løse opp noe av det som ble klemt og skadet under den våte sommeren og høsten i fjor. Videre trenger vi også en god vår slik at vi får gjort en skikkelig våronn. Med det håper jeg at det blir lagt et grunnlag for normale avlinger i 2012.

(Bilde: Leiv er stadig feltvert for forsøk i korn og frøvekster)

Betraktninger om matkornomsetning

Sist vår hadde jeg en disputt gående med Anders Vangen, i Bakeri- og Konditorbransjens Landsforening (BKLF), i forbindelse med jordbruksoppgjøret og KiOs krav om prisøkning – utover kostnadsdekning. Kornbønder og bakere har et skjebnefellesskap: Begge er avhengig av norsk kornproduksjon for å overleve. Bondens del i dette er jo klar. Bakerens del består i at de konkurrerer med bakere i land med lavere kostnader. Dette gjelder ikke bare råvarekostnader, som mjøl. Men anleggskostnader og lønnskostnader er også lavere i utlandet.

En utfordring bakerne har, som vi som matkornprodusenter slipper unna, er overkapasitet: Med en overkapasitet på brødbaking har kjøperne mulighet til å presse bakeriene. Vi vil derfor se en strukturrasjonalisering i årene som kommer.

En felles utfordring innen kort tid, vil også bli import av ulike halvfabrikata: Den lille volumøkningen som har vært i løpet av de siste årene, blir mer enn spist

opp av økt import. Med et godt matkornår, kombinert med normale arealer av høstkorn og vårhvete, vil vi oppleve at matkornproduksjonen er større enn forbruket. På kort sikt kan vi bruke dette kornet til å bygge opp et beredskapslager av matkorn. Innen overskuelig framtid vil vi imidlertid måtte bruke omsetningsavgift for å prise ned matkorn brukt i kraftfôrproduksjonen. Men det er absolutt ikke noe sunnhetstegn at vi har gitt fra oss produksjonen av 70.000 tonn bakevarer til resten av Europa. Og for en bakernæring som allerede sliter med overkapasitet, vil det være svært viktig å kunne ta tilbake noe av det tapte.

Som tidligere skrevet er kornbøndene uløselig knyttet til norske bakere. Siden begge må ha innenlands avsetning for sine varer, at vi ikke kan forvente at kornprisene over tid vil ligge over de norske, og at forutsetningene for at prisen på den varen som knytter dem sammen blir bestemt i jordbruksoppgjøret, bør vi vurdere å se på krav vi kan enes om i forkant av kommende oppgjør. Dette vil bli en allianse som vekker oppsikt hos partene i oppgjøret.

Les intervjuet gjort 16. januar 12 på kio.no

Veibeskrivelse til Yaras kontorbygg

Yara befinner seg i Bygdøy Allé 2, rett bak slottet i Oslo.
Med tog: Gå av på Nationaltheatret stasjon. Gå oppover, langs slottsparken i Henrik Ibsens gate. Der Bygdøy Allé starter, ligger Yara sitt bygg.
Med bil anbefales parkeringshus i Vika eller ved Oslo konserthus. Gå opp til Stortingsgata og videre inn i Henrik Ibsens gate.